

Záznam z 16. jednání Koncepční komise předsedy Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí

konaného v pátek 8. září 2017 v době od 09:35 h do 11:05 h
v budově Úřadu vlády ČR (Strakova akademie), místnost č. 281

Přítomní členové:

Mgr. Bc. Dalibor Fadrný, předseda, Oddělení boje s korupcí, ÚV ČR
Mgr. Branislav Hock, LL. M, Tilburg Law and Economics Center
Mgr. Marcel Wohlgemuth, Ministerstvo vnitra

Nepřítomní členové:

Mgr. Irena Bartoňová Pálková, Hospodářská komora ČR
PhDr. Radim Bureš, odborná veřejnost
Mgr. Martin Fadrný, Frank Bold
JUDr. Michaela Katolická, Finanční analytický úřad
Ing. Hana Krejčířová, Ministerstvo spravedlnosti
Mgr. Helena Lišuchová, Ministerstvo spravedlnosti
Bc. Kristýna Pokorná, Ministerstvo financí
JUDr. Nora Šejdová, Svaz průmyslu a dopravy

Náhradníci:

Mgr. et Mgr. Lenka Habrnálová, Ministerstvo spravedlnosti
Bc. Jana Ružarovská, Finanční analytický úřad
PhDr. Ondřej Vanke, MBA, Ministerstvo spravedlnosti

Přítomní hosté:

JUDr. Jan Horník, Ph.D., Oddělení boje s korupcí, ÚV ČR
Mgr. Jakub Vyplel, Oddělení boje s korupcí, ÚV ČR

Průběh jednání:

1) Zahájení jednání

Předseda komise Dalibor Fadrný zahájil jednání, přivítal přítomné členy komise a jejich náhradníky a omluvil nepřítomné členy komise. Přítomno byli 3 členové a 3 náhradníci z 11, tudíž komise je usnášeníschopná. Byl představen program 16. jednání v tomto znění:

1. Zahájení jednání
2. Rekapitulace
3. Příprava strategického protikorupčního dokumentu vlády
4. Jednání Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí dne 19. září 2017
5. Různé

2) Rekapitulace

Dalibor Fadrný zrekapituloval sled nejvýznamnějších událostí od posledního jednání 2. června 2017:

- Dne 9. června 2017 proběhlo **15. jednání Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí** s těmito výsledky:

- **Sektorová analýza MV zaměřená na problematiku manipulace s výsledky zápasů a s tím související korupcí ve sportovním prostředí** – zazněl např. požadavek Policie ČR, aby byla analýza dopracována na základě poznatků policie, což se dosud nestalo.
 - **Návrh věcného záměru zákona o lobbingu** – byla vedena diskuze, bylo hledáno efektivní a kompromisní řešení regulace lobbingu. Dne 8. srpna 2017 byl návrh odeslán do mezirezortního připomínkového řízení (100 zásadních a 114 doporučujících připomínek). Materiál bude obsahovat variantní řešení – povinná/nepovinná registrace, pozitivní/negativní vymezení lobbingu, vedení přestupkového řízení nebude navrhováno svěřit obcím s rozšířenou působností, ale pověřenému úřadu – navrhován je Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí. Účinnost je navrhována od 1. ledna 2020. Jako křížová kontrola by měla fungovat legislativní stopa – povinnost uvádět, s kým návrh zákona konzultován, diskutován apod. Cílem je předložit návrh věcného záměru zákona o lobbingu vládě do 29. září 2017.
 - **Příprava strategického protikorupčního dokumentu vlády na navazující období** – byla započata diskuze nad rámcovou podobou dokumentu.
- **Analýza vlivu herního průmyslu na možná rizika korupčního jednání v rámci veřejné správy a návrh řešení** – syntéza informací, které existují z různých stran, tj. objektivně vytvořit souhrn informací. Cílem materiálu nebylo řešit otázku škodlivosti herního průmyslu, ale jak čelit ovlivňování veřejného sektoru, jaká přijmout případná legislativní nebo nelegislativní řešení v oblasti hazardu. Vláda vzala materiál na vědomí na schůzi 24. července 2017. Materiál je dostupný na <http://korupce.cz/> a na stránce <http://vlada.cz/> v usneseních vlády.
 - **Průběžná sebehodnotící zpráva Akčního plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí pro období let 2016 až 2018** – materiál prošel mezirezortním připomínkovým řízením, vládě bude předložen do konce září 2017.
 - **Návrh zákona o řízení a kontrole veřejných financí** – Poslanecká sněmovna neschválila návrh zákona po vrácení Senátem.
 - **Novela zákona o střetu zájmů** – podstatné změny (zejména spuštění centrálního registru oznámení) nabyly účinnosti 1. září 2017.

Lenka Habrnálová sdělila, že Ministerstvo spravedlnosti připravuje protikorupční konferenci ve dnech 9. a 10. listopadu 2017 v hotelu Park Inn – tématem jsou výsledky a doporučení ze 4. hodnotícího kola Skupiny států proti korupci (GRECO), které se zabývalo prevencí korupce u státních zástupců, soudců a členů Parlamentu ČR. Na počátku konference dojde ze strany ministra spravedlnosti ke slavnostnímu podpisu Dodatkového protokolu k Trestněprávní úmluvě o korupci. Dále sdělila, že Česká republika je v rámci 5. kola GRECO hodnotitelem Islandu (za ČR Lenka Habrnálová) a Slovenska (za ČR Helena Lišuchová) a v rámci OECD je ČR hodnotitelem Norska (za ČR Lenka Habrnálová a Jana Ružarovská).

Je potvrzena návštěva ČR ze strany hodnotitelů UNCAC (přijedou pouze zástupci z Moldávie).

3) Příprava strategického protikorupčního dokumentu vlády

Dalibor Fadrný sdělil, že připravený materiál „Východiska pro vytvoření protikorupčního strategického dokumentu České republiky pro období po roce 2017“ (dále jen „Východiska“) je analytickým podkladem pro další diskuzi v přípravě budoucí protikorupční strategie nebo koncepce vlády. Materiál má jednak budoucímu ministroví představit dosavadní úsilí v boji s korupcí, a jednak může být základem pro vytvoření nového vládního dokumentu (v materiálu je uvedeno: *Cílem Východisek je poskytnout vládě sestavené na základě výsledků voleb do Poslanecké sněmovny, pokud možno, ucelený pohled na současný stav*

*problematiky boje s korupcí v rámci ČR tak, aby se následně sestavovaný protikorupční dokument na období navazující na rok 2017 opíral o určitý předem široce prodiskutovaný analytický základ. Jedná se tedy o určitý „snímek“, o shrnutí dostupných poznatků v rámci boje s korupcí v ČR a o jejich zobecnění do základních oblastí vytvářejících základnu pro stanovení vládních priorit.) Materiál seskládá z 5 základních kapitol: 1) vládní protikorupční dokumenty – historický vývoj, 2) stav korupce v ČR, 3) aktéři boje s korupcí, 4) mezinárodní závazky v oblasti boje s korupcí a 5) návrh vybraných prioritních oblastí boje s korupcí na další období (jsou popsány dosavadní nesplněné úkoly jak vyplývajících z mezinárodních závazků, tak nenaplněných z předchozích protikorupčních dokumentů vlády, jakož i oblasti, kterým by měla být věnována zvýšená pozornost). Z důvodu složitého sběru dat se rovněž navrhuje navázání spolupráce s ČSÚ a Akademií věd ČR (materiál uvádí: *V rámci konzultačního procesu s ostatními dotčenými ministerstvy společně vytvořili návrh dlouhodobého statistického šetření, které by bylo uzpůsobeno vzhledem ke specifickým korupce v prostředí České republiky. Výstupy ze statistického šetření by tak vycházely z požadavků a potřeb identifikovaných vládou a gestory jednotlivých agend, obsah a rozsah šetření by mohl být průběžně vyhodnocován a aktualizován. Výstupy šetření by poskytovaly dostatečně robustní informační základnu pro účely efektivnějšího a cíleného nastavení boje s korupcí na vládní úrovni. Výsledky statistického šetření by byly zároveň přístupné široké odborné veřejnosti pro účely dalšího výzkumu.*)*

Dalibor Fadrný požádal členy komise o připomínky k pojetí/konstrukci materiálu, k obsahu jednotlivých kapitol, případně o další návrhy do stěžejní kapitoly o tématech, kterým má být věnována pozornost.

Branislav Hock sdělil, že cíl vytvořit analytický základ s obecným shrnutím je správná volba a podařilo se. Doporučení metodologické a strukturální: kapitoly 2–5 jsou jen popisné pouze s analytickými prvky – návrh: např. historický vývoj doplnit o trendy a zobecňující shrnutí. Doporučení technické (k obsahu dokumentu) – v kapitole 4 chybí někteří aktéři – např. FATF a v kapitole 5 některé mezinárodní organizace; v kapitole 6.2 uvést další oblasti, kterým byla věnována pozornost (např. korupce v komunikacích, na trhu s nemovitostmi, ve finančnictví, v energetice). Doporučení analytické – je nutné doplnit analytický základ celého dokumentu, resp. jeho intelektuální autenticitu – např. na počátku uvést ideové zakotvení (uvést definici problému a principy, kterou byly/Jsou/mohou být prioritou) – např. v kap. 2 vymezit, zda se vládě korupci věnovala jako skryté činnosti, preventivním opatřením a výkonu práva, neboť toto není znatelné z toho, co je uvedeno v kap. 2: *U korupce jde naopak o oblast velmi komplexní, ve které se vyskytuje značné množství nežádoucích jevů a procesů, které probíhají převážně skrytě.* V kap. 3 se ovšem už mluví o skryté činnosti.

Dalibor Fadrný reagoval na požadavek intelektuální autenticity – materiál musí být neutrální. Bylo upřesněno, že jde spíše o tom, aby čtenář od počátku byl seznámen se skutečností, že první čtyři kapitoly jsou popisné a klíčová je až poslední. Ondřej Vanke se rovněž přiklonil k tomu, aby pro přehlednost bylo např. v úvodu uvedeno, co je obsahem jednotlivých kapitol s tím, že stěžejní je kapitola 6.

Lenka Habrnálová v obecné rovině materiál vítá. Konkrétní připomínky za Ministerstvo spravedlnosti budou zaslány písemně. Doporučila, aby v materiálu nebyla citována doporučení mezinárodních organizací v té podobě, v jaké byla přeložena, ale aby byla nastíněna případně i cesta či možnosti řešení, event. doporučení přeformulovat v podmínkách ČR (např. doporučení GRECO vůči státnímu zastupitelství). Dále doporučuje prioritizovat doporučení podle závažnosti a významnosti. Za zvážení stojí i doplnění, kdo jednotlivá doporučení/závazky má plnit (i když konkrétní úkoly a gestoři budou uvedeni v budoucí strategii či koncepci).

Dalibor Fadrný ozřejmil, že Východiska i Akční plán boje s korupcí na rok 2018 (dále jen „Akční plán“) mají být předloženy vládě do 30. listopadu 2017. A i když oba dokumenty bude pravděpodobně schvalovat současná vláda, nebude mít mandát stanovovat priority v boji

s korupcí na další roky. Cílem je, aby Akční plán byl minimalistický (pouze nesporná opatření, vycházející zejména z mezinárodních doporučení) a aby se v něm nepředjímal, čím se budoucí vláda bude chtít zabývat. Na základě východisek by se příští rok vytvořila nová strategie nebo koncepce na střednědobé období, přičemž je otázka, zda bude pokračováno ve vytváření jednoletých akčních plánů. Dále vznesl myšlenku, zda má význam do budoucího akčního plánu zařazovat témata, která se již několik let nedaří prosadit (např. rozšíření pravomocí NKÚ, přijetí nového zákona o finanční kontrole ve veřejné správě, návrh nového zákona o státním zastupitelství, ochrana oznamovatelů). Východiska mají sloužit nejen pro zainteresované, ale i pro nové poslance a členy vlády, resp. i pro širokou veřejnost.

Jana Ružarovská se rovněž přiklonila k přeformulování doporučení mezinárodních organizací. Dále postrádá pasáž o praní špinavých peněz (zejména Moneyval). Dále se dotázala, proč byl FAÚ zařazen pod nezávislé kontrolní mechanismy – bylo dohodnuto, že bude vytvořena nová podkapitola „zpravodajské služby“, kde bude zařazen FAÚ a BIS. Vyjádřila nesouhlas s návrhem Branislava Hocka s uvedením FATF jako nezávislého kontrolního orgánu, protože není systematické vyzdvihávat jednu z několika mezinárodních institucí a navíc přímo FATF není kontrolním orgánem České republiky – tím je Moneyval.

Marcel Wohlgemuth souhlasí, že kapitoly 2–5 jsou příliš obsáhlé, souhlasí s doplněním trendů korupce v ČR např. do úvodních kapitol atd. Konkrétní připomínky zašle písemně. Vyjádřil rovněž myšlenku, že není šťastné předkládat nový Akční plán do 30. listopadu 2017. Dalibor Fadrný uvedl, že je zde obava z kritiky mezinárodních organizací (kritika zejména ze strany Evropské komise), pokud by ČR neměla v prvních měsících roku 2018 konkrétní dokument. Marcel Wohlgemuth navrhl usnesení vlády s termínem 30. listopadu 2017 změnit a např. prodloužit stávající plán o pár měsíců.

Ondřej Vanke má rovněž připomínky k přehlednosti materiálu a k tomu, že meritum je až v kapitole 6. Dále vyjádřil myšlenku, že z pohledu kontrolora veřejných financí je dobře, že nový zákon o řízení a kontrole veřejných financí neprošel (např. proto, že se téměř plošně nahrazoval pojem audit kontrolou, což je odlišná činnost, že oslabovala role NKÚ ve prospěch Ministerstva financí jako superauditního orgánu 1. stupně a protože celkový systém sledování finančních toků by byl ještě více nepřehledný než dosud platný zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů). Dalibor Fadrný uvedl, že se jedná o několikátý pokus, který schválila vláda, prošel Legislativní radou vlády, panovala na něm shoda, proto je škoda, že neprošel a že opět nebylo dosažené přijetí právní úpravy, kterou po nás vyžaduje Evropská unie.

Bylo dohodnuto, že připomínky k materiálu je možné písemně zaslat do 15. září 2017.

4) Jednání Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí dne 19. září 2017

Dalibor Fadrný představil přítomným návrh programu jednání Rady, které se uskuteční v úterý 19. září 2017. Návrh programu:

1. Návrh zákona o podpoře výzkumu, vývoje a inovací
2. Návrh věcného záměru zákona o lobbingu
3. Východiska pro vytvoření protikorupčního strategického dokumentu České republiky pro období po roce 2017
4. Průběžná sebehodnotící zpráva Akčního plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí pro období let 2016 až 2018

5) Různé

Dalibor Fadrný pozval přítomné na workshop k přípravě strategického protikorupčního dokumentu vlády pro navazující období, který se bude konat 22. září 2017 od 9 hodin, z něhož by měly vzejít mj. návrhy na priority pro akční plán boje s korupcí na rok 2018. Tento

akční plán by měl mít alespoň minimalistickou podobu do doby, než nová vláda přijme nový strategický dokument a směr, kterým se bude protikorupční tematika ubírat.

6) Závěr

Závěrem Dalibor Fadrný poděkoval všem za účast a sdělil, že další jednání komise bude svoláno na 13. října 2017.

Jednání Komise bylo ukončeno v 11:05 h.

Zapsal: Jan Horník
Schválil: Dalibor Fadrný
Schváleno dne 6. října 2017